

9. marts 2017

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 21. marts 2017

- 1) Forslag om reducerede momssatser for bøger, aviser og tidsskrifter
  - *Generel indstilling*
  - KOM(2016)758*
  - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet

2

- 2) Forslag om omvendt betalingspligt for moms
  - *Generel indstilling*
  - KOM(2016)811*
  - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet

9

- 3) Europæisk semester: Landerapporter og reformimplementering
  - *Generel drøftelse*
  - KOM(2017)90*
  - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

20

- 4) Opfølgning på G20-finansministtermøde i Baden-Baden
  - *Generel drøftelse*
  - KOM-dokument foreligger ikke*
  - Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

29

Dagsordenspunkt 1:

Direktivforslag om reducerede momssatser for bøger, aviser og tidsskrifter

KOM(2016) 758

1. Resume

På ECOFIN ventes en politisk drøftelse af direktivforslaget om ændring af moms systemdirektivet for så vidt angår momssatser for bøger, aviser og tidsskrifter.

I forslaget er der lagt op til, at alle EU-lande får mulighed for frit at fastsætte momssatser på bøger, aviser og tidsskrifter, uanset om de er trykte eller elektroniske. Forslaget skulle således ikke forpligte EU-landene til at ændre nogle gældende momssatser, men vil fjerne de eksisterende begrænsninger, som gælder for fastsættelsen af momssatser på hhv. trykte og elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter.

Det er med de nuværende regler muligt for de enkelte EU-lande at indføre en nedsat momssats (minimum 5 pct.) på trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Dertil kommer, at nogle EU-lande har mulighed for at indføre såkaldt stærkt nedsatte momssatser (lavere end 5 pct.) eller nulmoms på visse trykte medier. Derimod skal elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter efter de gældende regler belægges med standardmomssatsen i de enkelte EU-lande (minimum 15 pct.).

EU-Domstolen har 7. marts 2017 afsagt en dom om den momsmæssige forskelsbehandling af elektroniske og trykte bøger. Dommen kan muligvis betyde, at man ikke momsmæssigt kan forskelsbehandle trykte hhv. elektroniske bøger, aviser, og tidsskrifter. Når dommens eventuelle implikationer for direktivforslaget er analyseret og vurderet yderligere, vil der blive oversendt et notat herom.

Det ventes, at forslaget skal drøftes yderligere på teknisk niveau inden en evt. vedtagelse på et senere tidspunkt. Hovedparten af EU-landene er positive overfor Kommissionens forslag, men enkelte lande er skeptiske og der er bl.a. uenighed om, hvorvidt det generelt for alle lande skal være muligt at nedsætte momssatserne på bøger, aviser og tidsskrifter (både trykte og elektroniske) til under 5 pct. eller indføre nulmoms. Derudover er landene uenige om, hvorvidt der er behov for en fælles EU-definition af hvilken slags bøger, aviser og tidsskrifter, der er omfattet af direktivet. Formandskabet har fremsat et kompromisforslag, som i tråd med Kommissionens forslag tillader momssatser under 5 pct. og nulmoms samt præciserer med nogle eksempler hvilke varettyper, der er omfattet af direktivet.

Danmark arbejder generelt for, at området for nedsatte momssatser ikke udvides eller alternativt, at en udvidelse begrænses mest muligt, da det bl.a. medfører konkurrenceforvridning mellem EU-landene, ligesom at det gør moms systemet mere kompliceret for erhvervs livet. Samtidig ønskes det ikke, at moms systemet i et yderligere omfang end nu anvendes til selektiv erhvervs støtte gennem nedsatte momssatser. Regeringen er dog åbne for at give de enkelte EU-lande mulighed for at indføre nedsatte momssatser på trykte og elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter.

2. Baggrund

Kommissionen har 1. december 2016 fremsat forslag om ændring af momssystemdirektivet (direktiv 2006/112/EF) for så vidt angår momssatser for bøger, aviser og tidsskrifter.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 113 og kan vedtages af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

I henhold til det gældende momsdirektiv skal *elektroniske* bøger, aviser og tidsskrifter belægges med den normale momssats (mindst 15 pct.) i de enkelte EU-lande. De gældende regler giver alle EU-landene mulighed for at anvende en nedsat momssats (mindst 5 pct.) på alle former for *trykte* medier. Derudover har nogle EU-lande mulighed for at anvende såkaldte stærkt nedsatte satser (lavere end 5 pct.) og nulsatser (momsfritagelse med ret til fradrag for moms på indkøb) på visse trykte medier¹. Fx er der i Danmark nulmoms på trykte aviser, *jf. nedenfor*.

Ifølge de gældende regler må EU-landene anvende op til to nedsatte momssatser, som mindst skal være på 5 pct. I tillæg hertil har nogle EU-lande yderligere undtagelser, der indebærer, at der er stærkt nedsat momssatser på bestemte varer (dvs. under 5 pct. og nulmoms). Disse yderligere undtagelsesmuligheder for stærkt nedsatte momssatser og nulmoms tælles ikke med i opgørelsen af et lands samlede antal nedsatte momssatser.

Forslaget er fremlagt sammen med en pakke af forslag om modernisering af momsreglerne for e-handel mellem virksomheder og forbrugere på tværs af grænserne (KOM(2016) 755, KOM(2016) 756 og KOM(2016) 757).

EU-Domstolen har 7. marts 2017 afsagt dom i sag C-390/15, som vedrører muligheden for momsmæssigt at forskelsbehandle trykte og elektroniske bøger. Dommen kan muligvis bevirke, at EU-landene momsmæssigt vil skulle ligestille trykte hhv. elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter. Når dommens eventuelle implikationer for direktivforslaget og vurderingen af de eventuelle lovgivningsmæssige og økonomiske konsekvenser heraf for Danmark er analyseret yderligere, vil der blive oversendt et notat herom.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at give alle EU-lande mulighed for at anvende de samme momssatser på både elektroniske og trykte udgaver af hhv. bøger, aviser og tidsskrifter.

Kommissionens forslag indebærer, at alle EU-lande får mulighed for frit at fastsætte momssatser på bøger, aviser og tidsskrifter, uanset om de er trykte eller elektroniske. Forslaget vil således fjerne de eksisterende begrænsninger, som gælder

---

¹ Disse særlige undtagelser er af historiske årsager, som skyldes, at en række lande ved indtræden i det europæiske fællesskab havde stærkt nedsatte momssatser eller nulmoms, som de har bibeholdt.

for fastsættelsen af momssatser på hhv. trykte og elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter, men forpligter ikke EU-landene til at ændre gældende momssatser.

Under de gældende regler er det ikke muligt at pålægge *elektroniske* bøger, aviser og tidsskrifter samme nedsatte momssats som er tilladt for trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter skal pålægges standardmomssatsen (minimum 15 pct.), mens det er muligt at indføre nedsatte satser (mindst 5 pct.) på trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Nogle EU-lande har yderligere særlige undtagelsesmuligheder, som betyder, at de har stærkt nedsatte satser (mindre end 5 pct.) eller nulmoms på visse *trykte* medier. De gældende regler giver således heller ikke mulighed for pålægge elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter sådanne stærkt nedsatte satser eller nulmoms.

Forslaget indebærer, at alle EU-lande vil kunne anvende nedsatte satser (mindst 5 pct.), stærkt nedsatte satser (mindre end 5 pct.) og nulmoms på *elektroniske* bøger, aviser og tidsskrifter. Dertil kommer, at forslaget vil give alle EU-lande (og ikke længere kun de EU-lande, der har særlig undtagelse hertil) mulighed for at anvende stærkt nedsatte momssatser (mindre end 5 pct.) og nulmoms for alle former for *trykte* bøger, aviser og tidsskrifter, *jf. tabel 1*. Forslaget forpligter ikke landene til at ændre eksisterende momsregler. Forslaget ændrer således heller ikke på de historisk betingede særlige undtagelser for stærkt nedsatte momssatser og nulmoms, som visse EU-lande benytter.

Tabel 1

Sammenligning af gældende og forslag til momsregler for bøger, aviser og tidsskrifter

	Nugældende regler	Forslag
Trykte bøger, aviser og tidsskrifter	Min. 5 pct. ¹⁾ og særlige undtagelser ²⁾	Intet min.
Elektroniske bøger aviser og tidsskrifter	Min. 15 pct. ³⁾	Intet min.

Anm.: 1) Bulgarien er det eneste EU-land, som anvender standardmomssatsen på både trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Øvrige EU-lande anvender under visse betingelser en nedsat sats (mindst 5 pct.) på trykte aviser, bøger og/eller tidsskrifter. I tillæg hertil anvender nogle EU-lande yderligere stærkt nedsatte satser og nulmoms på trykte bøger, aviser og/eller tidsskrifter, *jf. anmærkning 2*).

2) En række lande har særlige undtagelser, som tillader en stærkt nedsat sats (mindre end 5 pct.) eller nulmoms på trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Frankrig har stærkt nedsat sats (2,1 pct.) på trykte aviser og tidsskrifter. Estland og Italien har en stærkt nedsat sats (4 pct.) på trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Luxembourg har en stærkt nedsat sats (3 pct.) på trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Følgende lande har nulmoms: Belgien (trykte aviser og tidsskrifter), Danmark (trykte aviser), Irland (trykte bøger), Storbritanien (trykte bøger, aviser og tidsskrifter). 3) Frankrig og Italien har i strid med reglerne nedsatte momssatser på elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter.

Forslaget forpligter ikke EU-landene til at ændre nogle gældende momssatser, men vil fjerne de eksisterende begrænsninger for fastsættelsen af momssatserne på både trykte og elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter.

Kilde: "VAT rates applied in the Member States of the European Union – situation at 1st January 2017" og Kommissionens konsevensanalyse af direktivforslaget.

Landene er på nuværende tidspunkt ikke enige om forslaget. Landene ventes særligt at være uenige om hvorvidt, at det skal være generelt muligt at anvende stærkt nedsatte momssatser (under 5 pct.) og nulsatser på bøger, aviser og tidsskrifter

(både trykte og elektroniske). Nogle lande mener, at momssatserne ikke bør kunne sættes længere ned end 5 pct.

Derudover vil der muligvis være en diskussion om hvorvidt, at eventuelle nedsatte satser på bøger, aviser og tidsskrifter skal indgå i den opgørelse, som foretages af det samlede antal nedsatte momssatser i de enkelte EU-lande (hvor et land maksimalt må have to nedsatte momssatser).

Desuden er der uenighed om, hvorvidt direktivet skal indeholde en definition af aviser, bøger og tidsskrifter eller om det skal være op til de enkelte EU-lande at bestemme direktivets præcise anvendelsesområde.

Formandskabet har fremsat et kompromisforslag, som fastholder (tilsvarende Kommissionens forslag), at det skal være tilladt for alle EU-lande at anvende momssatser under 5 pct. og nulmoms for både *elektroniske* og *trykte* bøger, aviser og tidsskrifter. Kompromisforslaget indeholder en præcisering af, at nedsatte momssatser på bøger, aviser og tidsskrifter ikke skal indgå i opgørelsen af et lands samlede antal nedsatte momssatser. Kompromisforslaget indeholder desuden eksempler på hvilke varetyper², der er omfattet af direktivet, men ikke en reel definition.

Der ventes en politisk drøftelse af formandskabets seneste kompromisforslag på ECOFIN, som formentlig vil skulle drøftes yderligere på teknisk niveau inden en evt. vedtagelse på et senere tidspunkt.

Desuden har enkelte lande ønsket at udvide forslaget til at gælde helt andre produkter, konkret ”internetydelser”³ og hygiejneprodukter til kvinder. Der har ikke været opbakning hertil under de tekniske drøftelser af forslaget.

4. Europa-Parlamentets holdning

Forslaget skal i høring ved Europa-Parlamentet. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har anført, at der i momsdirektivet er fastsat harmoniserede bestemmelser om anvendelse af momssatser på elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter, som forhindrer EU-landene i at belægge disse med de samme momssatser som dem, der i øjeblikket anvendes på trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Disse bestemmelser kan kun ændres ved et lovgivningsinitiativ på EU-plan, som ændrer direktivet. Kommissionen anser derfor forslaget for at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Regeringen er enig i vurderingen.

---

² Kompromisforslaget indeholder følgende eksempler: brochurer, foldere og lignende tryksager, billed-, tegne- eller malebøger til børn, trykt eller håndskreven musik, geografiske og hydrografiske kort eller tilsvarende. Forslaget omfatter ikke medier (trykte eller elektroniske), som udelukkende eller hovedsageligt indeholder musik eller videoer.

³ Ydelser der gør det muligt at tilgå internettet.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Bøger og tidsskrifter belægges i Danmark med 25 pct. moms, uanset om der er tale om fysiske eller elektroniske bøger og tidsskrifter.

Trykte aviser belægges i Danmark med såkaldt nulmoms. Det betyder, at en trykt avis er fritaget for moms ved salget, men virksomheden har ret til fradrag for den moms, der er betalt ved indkøb, der er anvendt til at producere avisen. Elektroniske aviser belægges med den danske normalsats på 25 pct. i overensstemmelse med direktivets regler.

Med forbehold for eventuelle implikationer af EU-domstolens dom af 7. marts 2017 for det foreliggende forslag og vurderingen heraf (jf. ovenstående bemærkninger), vil forslaget ikke have lovgivningsmæssige konsekvenser, idet forslaget blot lægger op til at give de enkelte EU-lande en *mulighed* for at ændre momssatserne på bøger, aviser og tidsskrifter i trykt og elektronisk form. Forslaget forventes således ikke i sig selv at forpligte Danmark til at ændre den nuværende momsmæssige behandling af bøger, aviser og tidsskrifter (hverken trykte eller elektroniske).

7. Økonomiske konsekvenser

Såfremt forslaget vedtages uden sikkerhed for, om forslagene om modernisering af momsreglerne for e-handel mellem virksomheder og forbrugere på tværs af grænserne (KOM(2016) 755, KOM(2016) 756 og KOM(2016) 757) gennemføres, kan forslaget både få statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

I det nuværende momssystem udsættes danske virksomheder for en konkurrenceforvridning til fordel for udenlandske virksomheder, der er etableret i EU-lande med en lavere momssats end i Danmark, og som sælger fysiske varer til danske forbrugere under den danske fjernsalgsgrænse (280.000 kr. årligt), hvorved varerne må sælges med den udenlandske lavere momssats til danske forbrugere.

Forslagene om modernisering af momsreglerne for e-handel mellem virksomheder og forbrugere på tværs af grænserne (KOM(2016) 755, KOM(2016) 756 og KOM(2016) 757) vil bl.a. medføre øget forbrugslandsbeskatning, da de nationale fjernsalgsgrænser ophæves, idet der dog foreslås indført en ny lav fælles EU-fjernsalgsgrænse. Herved sikres danske virksomheder i højere grad mod den konkurrenceforvridning, der opstår pga. lavere momssatser i andre EU-lande, idet forbrugslandsbeskatning sikrer, at fysiske varer solgt til danske forbrugere som udgangspunkt skal pålægges moms efter de danske regler.

Såfremt de nævnte forslag ikke gennemføres, vil dette forslag om bøger, aviser og tidsskrifter bevirke, at der er risiko for, at danske virksomheder i endnu højere grad end nu udsættes for en konkurrenceforvridning fra virksomheder etableret i EU-lande med lavere momssatser for så vidt angår særligt bøger i trykt form. Bøger, aviser og tidsskrifter i elektronisk form betragtes som elektroniske ydelser,

som efter de gældende regler altid skal belægges med dansk moms, når de sælges til danske forbrugere, hvorved den nævnte konkurrenceforvridning mellem danske og udenlandske virksomheder ikke opstår.

Såfremt forslagene om modernisering af momsreglerne for e-handel mellem virksomheder og forbrugere på tværs af grænserne (KOM(2016) 755, KOM(2016) 756 og KOM(2016) 757) gennemføres, vurderes forslaget ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser.

Ovenstående vurdering er dog med forbehold for eventuelle implikationer af EU-domstolens dom af 7. marts 2017 for det foreliggende forslag og vurdering heraf (jf. ovenstående bemærkninger).

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CEPOS, Cevea, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Told- og Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Dagblades Forening, Danske Medier, DI, FDIH, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen Danske Revisorer, FSR - danske revisorer, Kraka, Landsskatteretten, Skatteanstyrelsen og SRF Skattefaglig Forening.

Advokatrådet, Dansk Byggeri, FSR – danske revisorer og SRF Skattefaglig Forening har oplyst, at de ingen bemærkninger har til forslaget.

Danske Medier er tilfredse med, at EU-Kommissionen har fremsat forslag til direktiv, der gør det muligt for alle EU-lande at anvende samme momssatser på elektronisk leverede bøger, aviser og tidsskrifter som dem, EU-landene anvender på trykte bøger, aviser og tidsskrifter. Foreningen lægger vægt på, at ordet ”tidsskrifter” også dækker magasiner, specialmedier og fagblade.

DI finder, at ensartede produkter og ydelser bør have en ensartet momssats. Direktivet muliggør dette, hvilket DI støtter. DI gør opmærksom på, at direktivet ikke indeholder definitioner på bøger, tidsskrifter og aviser, samt at e-handelsvirksomheder potentielt kan blive omfattet af reglerne i alle EU-lande. DI ser gerne at disse virksomheder let og enkelt kan identificere den relevante momssats – enten gennem en række definitioner eller gennem en informationsportal, hvor virksomhederne let kan finde de relevante, nationale definitioner.

Brancheforeningen for Kommunikation, Design & Medieproduktion Grakom bakker grundlæggende op om direktivforslaget og mener, at det er et positivt initiativ i den digitale medieudvikling, der åbner for at sikre ensartede konkurrencevilkår på tværs af publikationstyper. Grakom mener dog, at det er væsentligt, at direktivet udformes sådan, at det ikke fører til yderligere skævvridning af momssatsen på tværs af publikationstyper. Grakom påpeger, at forslaget skal præciseres, da der i flere tilfælde kan opstå fortolkningstvív. Det er således uklart, hvorvidt Danmark vil kunne fortsætte med at behandle trykte og elektroniske aviser momsmæssigt forskelligt. Derudover skal det tydeliggøres, om man kan have for-

skellige momssatser for elektroniske magasiner og trykte magasiner. For Grakom er det afgørende, at der er lige konkurrence og peger i den forbindelse på, at nulmoms på trykte aviser skaber en skævvridning af mediemarkedet, er konkurrenceforvridende og fører til et samfundsøkonomisk tab. Derfor bør aviser og magasiner pålægges samme momssats. Grakom anfører, at direktivet bør give alle medlemslande samme mulighed for nulmoms på alle trykte publikationer. Grakom finder, at EU bør sikre fuldstændig konkurrenceneutralitet i momsspørgsmålet på mediemarkedet, således at alle publikationstyper mødes med samme momssats. Grakom mener, at muligheden for at EU-landene selv definerer, hvilke publikationstyper som skal pålægges nedsatte eller stærkt nedsatte momssatser bør fjernes. I stedet skal alle publikationstyper behandles ens.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hovedparten af EU-landene er positive over for forslaget, mens enkelte lande er skeptiske. Landene ventes særligt at være uenige om, hvorvidt direktivet skal indeholde en definition af aviser, bøger og tidsskrifter, samt om det skal være muligt at anvende stærkt nedsatte momssatser, der er under 5 pct. og nulsatser.

10. Regeringens generelle holdning

Danmark arbejder generelt for, at området for nedsatte momssatser ikke udvides eller alternativt, at en udvidelse begrænses mest muligt, da det bl.a. medfører konkurrenceforvridning mellem EU-landene, ligesom det gør momssystemet mere kompliceret for erhvervslivet. Samtidig ønskes det ikke, at momssystemet i et yderligere omfang end nu anvendes til selektiv erhvervsstøtte gennem nedsatte momssatser. Regeringen er dog åbne for at give de enkelte EU-lande mulighed for at indføre nedsatte momssatser på trykte og elektroniske bøger, aviser og tidsskrifter.

Fra dansk side lægges der vægt på, at Kommissionens forslag om modernisering af momsreglerne for e-handel mellem virksomheder og forbrugere på tværs af grænserne vedtages og træder i kraft samtidig med dette forslag. Forslagene sikrer øget forbrugslandsbeskatning, hvorefter det vil være mindre væsentligt, hvilke momssatser der anvendes i andre lande.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om det forventede forslag i forbindelse med orienteringen om Kommissionens handlingsplan på momsområdet, og Rådets konklusioner herom, i forbindelse med rådsmødet (ECOFIN) 25. maj 2016. Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat om forslaget 21. december 2016.

Dagsordenspunkt 2:**Forslag om mulighed for at indføre indenlandsk generel omvendt betalingspligt som en midlertidig undtagelse fra EU's momssystem**

KOM(2016) 811

1. Resume

Der ventes en politisk drøftelse på ECOFIN af direktivforslaget om mulighed for at indføre indenlandsk generel omvendt betalingspligt for moms for leverancer mellem virksomheder over en vis værdi. Direktivforslaget indebærer bl.a., at EU-lande med særligt store problemer med såkaldt momskarruselsvig midlertidigt kan indføre indenlandsk generel omvendt betalingspligt (for leverancer mellem virksomheder på over 10.000 euro pr. faktura). Forslaget indebærer ikke ændringer i forhold til momsreglerne for leverancer mellem virksomheder på under 10.000 euro pr. faktura, eller ændringer i, hvordan den endelige forbruger betaler moms.

En række lande har i tidligere drøftelser af forslaget været imødekommende overfor ønskerne fra især Tjekkiet om at indføre generel omvendt betalingspligt for moms i forsøget på at imødekomme landets problemer med momssvig. Andre lande har været mere skeptiske og bl.a. bekymrede for virkninger på det indre marked og risikoen for, at svigen flytter til andre lande. Formandskabets seneste kompromisforslag indebærer bl.a. yderligere oplysningskrav til de lande, som ønsker at indføre generel omvendt betalingspligt. Landene er ikke enige om kompromisforslaget på teknisk niveau. Nogle lande mener fx, at de nye krav i kompromisforslaget er for restriktive. Derudover mener nogle lande, at det bør være Rådet (og ikke Kommissionen), som skal kunne trække eventuelle tilladelser tilbage. Det ventes, at forslaget skal drøftes yderligere på teknisk niveau inden en evt. vedtagelse på et senere tidspunkt.

Regeringen er som udgangspunkt skeptisk overfor brugen af generel indenlandsk omvendt betalingspligt, da det vurderes at, der er en række negative erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser ved dette system. Regeringen lægger vægt på, at forslaget anvendelsesområde på hensigtsmæssig vis er begrænset til lande, som har store problemer med momskarruselsvig og evt. nabolande, der påvirkes af, at der indføres generel omvendt betalingspligt. Regeringen lægger betydelig vægt på at fastholde, at tilladelser om generel omvendt betalingspligt skal kunne trækkes tilbage og at der etableres sikkerhedsmekanismer, som sikrer, at virkningerne for det indre marked og momssvig i andre EU-lande overvåges.

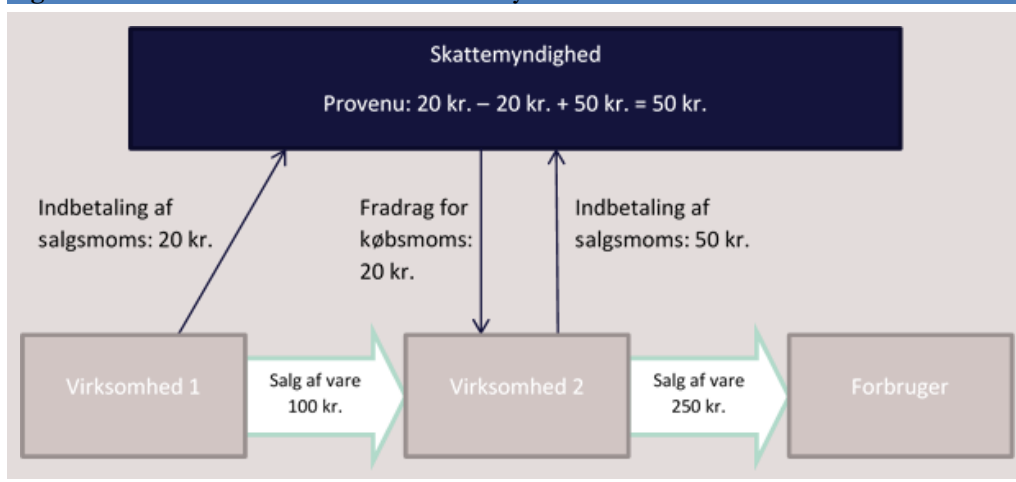
2. Baggrund

Rådet vedtog 25. maj 2016 konklusioner vedr. Kommissionens handlingsplan for momsområdet, som bl.a. opfordrer Kommissionen til at undersøge såkaldt indenlandsk generel omvendt betalingspligt for moms. Kommissionen præsenterede på ECOFIN 17. juni 2016 en analyse heraf. Kommissionen har 21. december 2016 fremsat et forslag, som vil give EU-landene mulighed for midlertidigt at indføre indenlandsk generel omvendt betalingspligt på leveringer mellem virksomheder af ydelser og varer over en vis grænse, *jf. nedenfor.*

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 113 og kan vedtages af Rådet med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet samt Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

I det nuværende momssystem er momsbetalingspligten i forbindelse med indenlandske handel mellem to virksomheder, jf. figur 1, som udgangspunkt pålagt den sælgende virksomhed (virksomhed 1), som opkræver moms for sine salg og indbetaler salgsmomsen til skattemyndighederne. Den købende virksomhed (virksomhed 2) kan herefter fradrage købsmomsen, som virksomheden har betalt for sine køb, når den indbetaler moms på salget til den endelige forbruger.

Figur 1. Illustration af det nuværende momssystem for indenlandske handler

Omvendt betalingspligt indebærer i stedet, jf. figur 2, at den sælgende virksomhed (virksomhed 1) ikke længere opkræver og betaler moms ved sit salg til den købende virksomhed (virksomhed 2). Den købende virksomhed (virksomhed 2) opgør og betaler i stedet salgsmomsen (på 20 kr.) for sit køb fra virksomhed 1 direkte til skattemyndighederne samtidig med, at virksomheden tager fradrag for købsmomsen (ligeledes 20 kr.). Herved udligner salgs- og købsmomsen hinanden, således, at salget mellem virksomhederne i praksis sker uden moms.

Figur 2. Illustration af generel indenlandsk omvendt betalingspligt

Når virksomhed 2 videresælger varen til en endelig forbruger, opkræver virksomhed 2 moms og indbetaler den til myndighederne som i det normale momssystem. Det samlede momsprovenu til skattemyndigheden er uændret.

Det nuværende momssystemets robusthed består i, at momsen opkræves af merværdien, og angives og indbetales i hvert led af handelskæden. Det betyder, at det er forskellige virksomheder, som står for henholdsvis indbetalingen og fradraget af momsen, og dermed kan den enkelte virksomhed potentielt kun besvige skattemyndighederne for enten indbetalingen af momsen for en leverance eller opnå (uberettiget) fradrag af en leverance. Svig i forhold til indbetaling af salgsmomsen kan fx ske ved, at virksomheden opkræver salgsmoms hos sin kunde, men forsvinder, inden momsen indbetales til skattemyndighederne. Svig med fradrag kan fx ske ved, at en virksomhed får fradrag for en udgift, den ikke har haft.

I et momssystem med generel omvendt betalingspligt fjernes denne flerleds-mekanisme. Salgs- og købsmomsen ved handel mellem virksomheder udligner herved hinanden, således at salget i praksis sker uden moms. Den samlede momsbetaling for den foregående handelskæde sker således først, når salget skal pålægges moms efter de almindelige momsregler, fx når salget sker til forbrugere. I figur 2 afhænger hele momsindbetalingen således udelukkende af virksomhed 2. Virksomhed 2 kan fx begå momssvig ved at opkræve momsen fra sin kunde, men undlade at indbetale momsen til skattemyndighederne. Ved generel omvendt betalingspligt vil virksomhed 2 ikke have betalt moms for sit køb, og dermed vil virksomheden ikke have muligheden for at opnå et fradrag, som ellers er et incitament til at kontakte skattemyndighederne og afregne moms.

Enkelte EU-lande har udtrykt stort ønske om at få mulighed for at afprøve generel omvendt betalingspligt for moms på indenlandske handler mellem virksomheder for at bekæmpe momssvig mellem virksomheder i en kæde (såkaldt momskaruselvig). Omvendt betalingspligt for moms er i dag alene mulig på udvalgte sektorer i en midlertidig periode frem til 31. december 2018.

Ønsket skal ses i lyset af, at muligheden for at den købende virksomhed får et fradrag for købsmomsen, men den sælgende virksomhed ikke indbetaler den skyldige salgsmoms til skattemyndighederne, i teorien udelukkes med generel omvendt betalingspligt. Den sælgende virksomhed ligger således ikke inde med momsbetalinger, som kan forsvinde uafhængigt af, at den købende virksomhed opnår fradrag herfor.

Derimod kan virksomheder i slutningen af handelskæden (virksomhed 2 i eksemplet) forsvinde, inden den opkrævede moms indbetales, *jf. ovenfor*. Dertil kommer, at momssystemet bliver mere kompliceret både for erhvervslivet og skattemyndighederne, hvis der sideløbende eksisterer både normal og omvendt betalingspligt indenfor ét land (fx transaktioner under hhv. over 10.000 euro) eller på tværs af lande. Omvendt betalingspligt indebærer også, at en sælgende

virksomhed i højere grad skal kende og evt. undersøge køberens forhold, idet der skal opkræves moms, hvis køber er en forbruger, men ikke hvis køber er en anden virksomhed. Samtidig må det forventes, at den sælgende virksomhed kan komme til at hæfte for momsen, såfremt køberen ikke er identificeret korrekt, og salget dermed ikke pålægges moms korrekt. Med normal betalingspligt skal sælger opkræve moms ved alle salg, uanset om køber er forbruger eller virksomhed.

Kommissionen har fremsat forslaget på baggrund af drøftelser i ECOFIN i løbet af 2016, hvor enkelte EU-lande udtrykte et stort politisk ønske om, at Kommissionen skulle fremsætte et forslag om generel omvendt betalingspligt. I Kommissionens handlingsplan for momsområdet har Kommissionen derimod foreslået, at momssystemet ændres mere grundlæggende, således at grænseoverskridende leveringer mellem virksomheder behandles momsmæssigt på samme vis som indenlandske handler mellem virksomheder.

3. Formål og indhold

Formålet med forslaget er at give EU-lande med særligt store problemer med momskarruselsvig en mulighed for at afprøve generel omvendt betalingspligt for moms som et værn mod svindlen. Kommissionens forslag har i hovedtræk følgende elementer:

- Forslaget giver EU-lande mulighed for at ansøge Kommissionen om tilladelse til midlertidigt at indføre *generel* omvendt betalingspligt for moms på leverancer (både varer og ydelser) mellem virksomheder, der *overstiger* 10.000 euro pr. faktura. Grænsen på 10.000 euro er ifølge Kommissionen sat for at ramme de højværditransaktioner, der er mest udsatte for karusselsvig, og samtidig friholde de mindste virksomheder fra administrative byrder ved forslaget. Den konkrete grænse svarer desuden til den tærskel, bl.a. Tjekkiet oprindeligt har anmodet om. Forslaget giver ikke mulighed for, at et land kan udvælge sektorer eller enkelte varegrupper/tjenester til omvendt betalingspligt, mens andre varer og tjenester følger det normale momssystem⁴. For leverancer mellem virksomheder *under* 10.000 euro pr. faktura vil momsreglerne være uændrede. Forslaget indebærer heller ikke ændringer i, hvordan den endelige forbruger betaler moms.
- Det vil som udgangspunkt kun være muligt at indføre midlertidig generel omvendt betalingspligt i EU-lande, som er særligt ramt af momskarruselsvig. Kommissionen foreslår således, at lande på basis af følgende kriterier vil kunne ansøge: 1) landet har et momsgebyr⁵, som er mindst 5 pct. point højere end det gennemsnitlige momsgebyr blandt EU-landene⁶, 2) momskarruselsvig udgør mindst 25 pct. af landets samlede momsgebyr, og 3) øvrige kon-

---

⁴ Dog med undtagelse af de muligheder, der i forvejen eksisterer for at indføre omvendt betalingspligt for bestemte sektorer og varegrupper fx tablets og pc'er.

⁵ Momsgebyret opgøres som forskellen mellem den moms, der faktisk opkræves og det samlede forventede momsgrundlag. Et momsgebyr kan bl.a. skyldes virksomhedskonkurs, fejlrapportering, momsundgåelse og svig mv.

⁶ Kommissionen skønner i en analyse fra 2016, at det gennemsnitlige momsgebyr for EU27 er 10,4 pct. i 2014 samt at 11 lande (Bulgarien, Tjekkiet, Grækenland, Italien, Letland, Litauen, Ungarn, Malta, Polen, Portugal og Slovakiet) umiddelbart har et momsgebyr, som er mindst 5 pct. point større end EU-gennemsnittet i 2014.

trolforanstaltninger som værn mod momskarruselsvig er konstateret ineffektive.

- Forslaget giver også EU-lande, der ikke opfylder ovenstående kriterier, mulighed for at indføre generel omvendt betalingspligt, hvis 1) landet grænser op til et land, der har valgt at indføre midlertidig generel omvendt betalingspligt, 2) der er konstateret en høj risiko for, at svigen flytter fra landet, der har indført generel omvendt betalingspligt til det pågældende naboland og 3) øvrige kontrolforanstaltninger som værn mod momssvig er konstateret ineffektive.
- Forslaget medfører en række rapporteringsforpligtelser frem til 2022, både for de lande, som vælger at indføre generel omvendt betalingspligt, og for de lande, som ikke indfører generel omvendt betalingspligt.
- EU-lande, som indfører omvendt betalingspligt for moms, skal ifølge forslaget etablere elektroniske rapporteringskrav til alle momspligtige personer.
- Kommissionen foreslår, at det skal være muligt at trække tilladelser tilbage, såfremt det viser sig, at generel omvendt betalingspligt i et EU-land har en betydelig negativ effekt på det indre marked, idet momssvigen kan flytte til andre lande, som ikke har indført omvendt betalingspligt.
- Kommissionen har pligt til at overveje at trække en tilladelse tilbage, hvis to EU-lande informerer Kommissionen om, at momssvigen er øget som følge af indførelsen af generel omvendt betalingspligt i et EU-land.
- Kommissionen foreslår, at muligheden for at anvende generel omvendt betalingspligt for moms skal være en midlertidig ordning, som skal udløbe 30. juni 2022.

Det er et krav i henhold til traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), at en undtagelsesbestemmelse af denne karakter skal være midlertidig og medføre de mindste forstyrrelser af det indre marked.

På de tekniske møder har der særligt været uenighed om, hvorvidt direktivet skal være tidsbegrænset, hvilke betingelser landene skal opfylde, for at indføre generel omvendt betalingspligt og hvem der skal have kompetence til at indrømme og tilbagetrække tilladelser til lande, der ansøger om at indføre generel omvendt betalingspligt.

Formandsskabet har i forlængelse heraf præsenteret kompromisforslag. Det seneste kompromisforslag specificerer, at vurderingen af omfanget af momssvig skal tage udgangspunkt i Kommissionens opgørelse fra 2016 af EU-landenes momsgab i 2014. Dette er ifølge Kommissionen de senest opgjorte skøn.

Der indgår yderligere oplysningskrav (i forhold til Kommissionens forslag) til de lande, som ønsker at anvende generel indenlandsk omvendt betalingspligt. De nye krav indebærer, at lande som indfører generel omvendt betalingspligt løbende skal udlevere en række data om personer, der er blevet strafforfulgt for momssvig, personer som er blevet afregistreret for moms og personer som ikke rettidigt har indgivet en momsangivelse i to perioder.

Derudover indgår det, at Kommissionen har pligt til at overveje at trække en tilladelse tilbage, hvis blot ét EU-land informerer Kommissionen om øget momssvig som følge af indførslen af generel omvendt betalingspligt (fremfor to EU-lande, som foreslået af Kommissionen). Dertil kommer, at de lande der indfører generel omvendt betalingspligt, foreslås at skulle afrapportere til Kommissionen efter ét år, hvor ordningen af afprøvet (fremfor to år som Kommissionen har foreslået).

I seneste kompromisforslag er der lagt op til, at det er Rådet, der på baggrund af en indstilling fra Kommissionen kan give et EU-land tilladelse til at indføre generel omvendt betalingspligt (fremfor at det er Kommissionen som kan indrømme tilladelser, som foreslået i Kommissionens oprindelige forslag). For så vidt angår muligheden for at trække tilladelser tilbage, er det i det seneste kompromisforslag blevet foreslået, at Kommissionen indstiller til Rådet, at tilladelserne skal trækkes tilbage. Kommissionens indstilling vil herefter blive tiltrådt af Rådet, medmindre Rådet enstemmigt afviser Kommissionens indstilling inden for 30 dage (fremfor at det er Kommissionen som har kompetencen til at trække tilladelser tilbage, som foreslået i Kommissionens oprindelige forslag).

Der ventes en politisk drøftelse af kompromisforslaget på ECOFIN. Det ventes, at forslaget skal drøftes yderligere på teknisk niveau inden en evt. vedtagelse på et senere tidspunkt.

4. Europa-Parlamentets holdning

Kommissionens forslag skal høres ved Europa-Parlamentet. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke en udtalelse fra Europa-Parlamentet.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har anført, at momsdirektivet forhindrer EU-landene i at kunne anvende generel indenlandsk omvendt betalingspligt. Det er kun muligt, at give EU-lande mulighed for at anvende generel omvendt betalings ved et lovgivningsinitiativ på EU-plan, som ændrer direktivet.

Kommissionen anser derfor forslaget for at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Regeringen er enig i vurderingen.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

I det nuværende momssystem er momsbetalingspligten i forbindelse med indenlandske handler mellem to virksomheder som udgangspunkt pålagt den sælgende virksomhed, som opkræver moms for sine salg og indbetaler salgsmomsen til skattemyndighederne. Den købende virksomhed kan herefter fradrage den købsmoms, som virksomheden har betalt for sine køb, når den indbetaler salgsmoms.

Momsdirektivet giver mulighed for at indføre omvendt betalingspligt på indenlandske handler mellem virksomheder på bestemte områder. I Danmark er der i forskelligt omfang omvendt betalingspligt på guld, gas, elektricitet, CO2-kvoter, CO2-kreditter, gas- og elektricitetscertifikater, metalskrot, mobiltelefoner, computerchips, spillekonsoller, tablet-pc'er og bærbare computere. Der blev indført omvendt betalingspligt på disse områder, da der i de fleste tilfælde blev konstateret omfattende organiseret svig med disse varegrupper. Det bemærkes, at effekten af disse foranstaltninger skal evalueres i løbet af 2017, hvorefter Kommissionen skal aflægge en rapport om brugen af omvendt betalingspligt i bestemte sektorer inden 1. januar 2018.

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser, idet forslaget blot giver bestemte EU-lande mulighed for at indføre generel omvendt betalingspligt midlertidigt. Danmark opfylder som udgangspunkt ikke de foreslåede betingelser vedr. momsgab og momskaruselsvig for at indføre generel omvendt betalingspligt. Hvis et land, som Danmark deler grænse med, indfører generel omvendt betalingspligt, og en række yderligere betingelser er opfyldt (*jf. ovenfor*) vil Danmark dog kunne få mulighed for at indføre generel omvendt betalingspligt.

7. Økonomiske konsekvenser

Forslaget vil ikke i sig selv have erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomheder i Danmark. Såfremt andre EU-lande vælger at indføre generel omvendt betalingspligt vil det dog få erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomheder etableret i disse lande.

Kommissionen anfører i sin konsekvensanalyse til forslaget, at et momssystem med omvendt betalingspligt kan øge eksisterende svigformer, som forventes at blive mere udbredt i detailedet af handelskæden. Muligheden for at købe varer og tjenesteydelser med omvendt betalingspligt (og dermed i praksis uden moms) forventes at øge incitamentet til at misbruge andres momsnumre. Herved kan virksomheder eller personer, som ellers ikke er berettiget til at købe varer eller tjenesteydelser med omvendt betalingspligt, få mulighed for i praksis at erhverve disse varer og tjenesteydelser uden moms.

I det nuværende momssystem sker grænseoverskridende handler mellem virksomheder med omvendt betalingspligt. Det har medført, at der er opstået et svigkoncept, hvorved virksomheder kan købe varer fra andre lande uden moms og sælge disse varer videre med moms. Virksomheden forsvinder dog uden at indbetale den opkrævede salgsmoms til skattemyndighederne. Kommissionen anfører, at dette koncept vil kunne overføres på nationalt niveau i de lande, der indfører generel omvendt betalingspligt.

Kommissionen anfører ligeledes, at incitamentet til at sælge varer videre uden moms på det sorte marked vil øges.

Erfaringerne fra at indføre omvendt betalingspligt på bestemte sektorer viste, at svigen blot flyttede til andre sektorer eller EU-lande, som endnu ikke havde indført omvendt betalingspligt. Kommissionen anfører, at der er risiko for, at det samme vil ske i forbindelse med, at enkelte lande indfører generel omvendt betalingspligt for moms.

Endelig må det forventes, at de, der vil omgå systemet, kunstigt vil opdele fakturaerne, så de kommer under 10.000 euro.

På denne baggrund kan det ikke udelukkes, at forslagets gennemførelse kan få statsfinansielle konsekvenser for Danmark, såfremt andre EU-lande indfører generel omvendt betalingspligt.

8. Høring

Forslaget er sendt i høring hos Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CEPOS, Cevea, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Danske Advokater, DI, Foreningen Danske Revisorer, FSR - danske revisorer, Kraka, Landsskatteretten, Skatteankestyrelsen og SRF Skattefaglig Forening.

Advokatrådet, Dansk Byggeri, FSR – danske revisorer og SRF Skattefaglig Forening har oplyst, at de ingen bemærkninger har til forslaget.

Danmarks Idrætsforbund vurderer, at indførelse af generel omvendt betalingspligt i Danmark kan få store negative konsekvenser for mange lokale amatøridrætsforeninger under DGI og DIF. Dette begrundes med, at disse foreninger, der i dag ikke er momsregistreret, vil skulle momsregistreres.

Dansk Erhverv er skeptiske overfor Kommissionens forslag. Dette begrundes med, at generel omvendt betalingspligt er i strid med grundprincipperne i moms-systemet, det afviger fra momsens natur som en merværdiafgift, der opkræves gennem alle led i værdikæden, de forventede effekter af ordningen er tvivlsomme, og det vil medføre øgede administrative byrder og omkostninger for virksomhederne i de lande, der får tilladelse til at indføre national generel omvendt betalingspligt. Derudover bemærker Dansk Erhverv, at en del nabolande må forventes at føle sig nødsaget til også at ansøge Kommissionen om at indføre generel omvendt betalingspligt, hvilket i sidste ende kan føre til et stærkt splittet indre marked i momsmæssig henseende. Konsekvenserne af en vedtagelse af forslaget er ukendte, ligesom ordningen strider mod det endelige og robuste momssystem, som Kommissionen arbejder på. Endelig anfører Dansk Erhverv, at de støtter kampen om at mindske momsgabet på tværs af alle medlemslande, men mener, at dette i stedet bør ske ved, at skattemyndighederne i medlemslandene styrker deres samarbejde, bliver bedre til at målrette og udnytte de digitale muligheder i kontrolindsatsen, og at Kommissionen assisterer de lande, der har de største udfordringer med momssvindelen.

DI mener, at den bedste og mest effektive måde at adressere international moms-
svig på er gennem styrkelse af Eurofisc. DI støtter ikke forslaget og anfører i den
forbindelse:

- Forslaget vil medføre to parallelle momssystemer i EU, hvilket skaber nye
risici for momssvig og øger de administrative byrder væsentligt, fremfor at
fange de kriminelle.
- Forslaget går direkte imod en harmonisering af EU's momsregler og vil
medføre væsentlige administrative byrder, herunder også for danske selska-
ber, der ikke er etableret i lande, som vælger at indføre generel omvendt be-
talingspligt. Dette begrundes med, at DI mener, at disse selskaber kan blive
påtvunget en lokal momsregistrering, hvilke vil gøre det sværere for eksem-
pelvis danske SMV'er at agere på disse markeder.
- Forslaget medfører, at der er risiko for, at momssvigen skifter til andre med-
lemslande, herunder Danmark, eller til andre former for momssvig, særligt i
sidste led af transaktionskæden. Det er derfor vigtigt, at EU-Kommissionen
har mulighed for at inddrage tilladelsen med 6 måneders varsel.
- Det er vigtigt, at en eventuel tilladelse til anvendelse af generel omvendt
betalingspligt er stærkt begrænset og kræver at almindelige metoder til be-
kæmpelse af momssvig er udtømt.
- Den begrænsede tidsperiode medfører yderligere forøgelse af de administra-
tive byrder, idet virksomheder to gange inden for kort tid vil skulle omlægge
deres systemer m.m. DI forventer, at den begrænsede periode vil blive for-
længet, hvorfor det er nødvendigt allerede nu at tage højde for de betydeli-
ge, langsigtede negative konsekvenser, der er anført i Kommissionens kon-
sekvensanalyse.
- Beløbsgrænsen på 10.000 euro for faktureringsværdien skaber store udfor-
dringer, idet erfaringer har vist, at det er meget svært for virksomhederne
systemmæssigt at håndtere grænser for faktureringsværdien. DI finder der-
for som minimum at begrebet "faktureringsværdi" tydeligt skal defineres.
Derudover bemærkes, at virksomhederne systemteknisk har en udfordring i
at identificere nøjagtig de transaktioner, der skal være omfattet af omvendt
betalingspligt. De administrative byrder vil også ramme danske virksomhe-
der, som har en lokal momsregistrering i de lande, der indfører generel om-
vendt betalingspligt. Beløbsgrænsen gør det endvidere muligt for de organi-
serede kriminelle at lave en national momskarrusel ved at benytte den for-
skellige momsmæssige behandling afhængig af faktureringsværdien.
- Derudover henstilles der til, at sælgers potentielle ansvar adresseres, herun-
der hvilke forpligtelser som sælger pålægges i forhold til identifikation af
kunden.
- Der gøres opmærksom på, at Kommissionens konsekvensanalyse taler om
en stigning i de administrative omkostninger på op til 43 pct. for virksom-
heder aktive på disse markeder. Disse omkostninger er særligt byrdefulde
for SMV'er, da de faste administrative omkostninger rammer uanset om-
sætning.
- Forslaget går imod det forslag, som fra Virksomhedsforum er spillet ind til
EU-regelforenklingsarbejdet i regi af REFIT.

- De foreslåede indberetningspligter bør være fuldt harmoniserede i alle de EU-lande, der i givet fald vælger at benytte generel omvendt betalingspligt.
- Endeligt bemærkes det, at en indenlandsk generel omvendt betalingspligt kan give nogle virksomheder i disse lande en likviditetsfordel, som de kan udnytte ved eksempelvis e-handel til resten af EU, herunder Danmark. Dette skyldes, at disse virksomheder ikke har løbende udgifter til købsmoms og derfor reelt har et momsfrit varelager liggende, hvor momsen først udløses ved salg.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hovedparten af EU-landene synes villige til at imødekomme ønskerne fra bl.a. Tjekkiet om midlertidigt at indføre generel omvendt betalingspligt for moms under visse betingelser. Dog ventes der uenighed om hvilke og hvor strenge krav, der skal stilles til de lande, som ønsker at indføre generel omvendt betalingspligt samt om det skal være Rådet eller Kommissionen, som skal kunne trække evt. tilladelser tilbage.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side er det vigtigt, at momssystemet tilrettelægges, så momsprovenuet sikres, og det indebærer færrest muligt administrative byrder for virksomheder, samt at risikoen for svindel minimeres.

Regeringen er som udgangspunkt skeptisk overfor brugen af generel indenlandsk omvendt betalingspligt. Fra dansk side har man derfor heller ikke et ønske om at indføre generel omvendt betalingspligt for moms i Danmark. Det skyldes bl.a., at erfaringerne fra at indføre omvendt betalingspligt på bestemte sektorer viste, at svigen blot flyttede til andre sektorer. Systemet vurderes at indebære en række negative erhvervs- og samfundsøkonomiske konsekvenser, herunder bl.a. øgede administrative byrder, jf. høringssvarene, og nye former for svig. Hvis generel omvendt betalingspligt indføres i nogle lande, vil der være en risiko for, at svigen flytter til andre EU-lande.

Formålet med forslaget er at give EU-lande, der har særlig store problemer med momssvig mulighed for at afprøve generel indenlandsk omvendt betalingspligt. Regeringen lægger vægt på, at forslagets anvendelsesområde på hensigtsmæssig vis er begrænset til lande, som har store problemer med momskarruselsvig og evt. nabolande, der påvirkes af, at der indføres generel omvendt betalingspligt.

Regeringen finder det vigtigt at fastholde, at tilladelser skal kunne trækkes tilbage, og at der etableres sikkerhedsmekanismer, som sikrer, at virkningerne for det indre marked og momssvig i andre EU-lande overvåges.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om forudgående drøftelser af omvendt betalingspligt for moms, herunder i forbindelse med ECOFIN 15. januar 2016, 25. maj 2016 og 17. juni 2016. Udvalget blev orienteret om forslaget i forbindelse med præsentationen på ECOFIN 27. januar 2017.

Der er oversendt grund- og nærhedsnotat om forslaget 9. februar 2017.

Dagsordenspunkt 3: Implementering af landeanbefalinger

1. Resume

Der ventes på ECOFIN en drøftelse af EU-landenes opfølgning på landeanbefalinger fra 2016, herunder et særskilt fokus på anbefalinger, der relaterer sig til forbedringer af erhvervs-klimaet. Drøftelsen vil tage udgangspunkt i Kommissionens landerapporter og tilhørende horisontale meddelelse om opfølgningen på landeanbefalinger.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde 22. februar 2017 en pakke vedr. det europæiske semester med bl.a. økonomiske analyser for hvert EU-land⁷ - de såkaldte landerapporter. Pakken indeholdt også en samlet horisontal vurdering af EU-landenes indsats med at gennemføre reformer og følge op på landeanbefalinger fra 2016. De enkelte landerapporter redegør for de respektive landes generelle økonomisk-politiske udfordringer, og omfatter dels Kommissionens vurdering af landenes opfølgning på sidste års landeanbefalinger (vedtaget 12. juli 2016), dels de dybdegående analyser vedrørende makroøkonomiske ubalancer for de 13 lande, der blev udpeget hertil i varslingsrapporten 2017 (fra november 2016). Danmark er heller ikke i år udpeget til en dybdegående analyse. Landerapporten for Danmark fokuserer derfor primært på de mere generelle økonomisk-politiske udfordringer samt opfølgningen på landeanbefalingerne til Danmark fra 2016.

Landerapporterne og den tilhørende horisontale meddelelse vil sammen med de økonomisk-politiske prioriteter specificeret i Kommissionens vækstundersøgelse for 2017 og ECOFIN's konklusioner herom fra 27. januar danne baggrund for EU-landenes stabilitets- eller konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer, der offentliggøres senest i april.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 21. marts at drøfte reformindsatsen i EU-landene. Drøftelsen ventes at tage udgangspunkt i Kommissionens horisontale meddelelse vedr. implementeringen af landeanbefalinger og vurderinger af korrektion af makroøkonomiske ubalancer for de 13 udpegede lande.

Den ventede drøftelse på ECOFIN skal bl.a. ses som et resultat af et ønske fra flere EU-lande om at EU's og landenes fælles fokus på implementering af reformer styrkes, herunder gennem en substantiel drøftelse af opfølgningen på landeanbefalinger fra 2016.

For at sikre en fokuseret drøftelse har formandskabet lagt op til et særskilt fokus på reformindsatsen ift. forbedring af erhvervs-klimaet.

---

⁷ Med undtagelse af Grækenland, der som programland ikke er underlagt processerne under det europæiske semester.

Opfølgningen på landeanbefalinger

Kommissionen fremhæver i sin horisontale meddelelse, at der siden introduktionen af det europæiske semester og de første landeanbefalinger i 2011 overordnet er gjort mærkbare fremskridt med at følge op på landeanbefalinger i EU-landene. Indsatsen varierer dog EU-landene imellem. I de fleste EU-lande er der som i tidligere år kun gjort nogen eller begrænsede fremskridt med at følge op på de aktuelle landeanbefalinger.

Kommissionen konkluderer overordnet, at der i opfølgningen på anbefalingerne fra 2016 er gjort størst fremskridt med at gennemføre tiltag, der adresserer udfordringer i den finansielle sektor og på arbejdsmarkedet. De offentlige underskud og gæld er også (svagt) faldende. Udfordringer med at forbedre erhvervs klimaet og fremme investeringer er blevet adresseret i nogen grad. Kommissionen vurderer derimod, at indsatsen med at åbne og øge konkurrencen på produkt- og service-markeder og modarbejde social eksklusion har været begrænset.

Nedenfor følger eksempler på opfølgningen på anbefalingerne henført Kommissionens tre økonomisk-politiske prioriteter (fremført i Kommissionens årlige vækstundersøgelser for 2015, 2016 og 2017):

Fremme af investeringer: Kommissionen fremhæver, at nogle af de mest hyppige udfordringer relateret til arbejdet med at fremme investeringer i EU-landene er barrierer knyttet til offentlig administration samt sektorspecifikke reguleringsmæssige byrder. Kommissionen vurderer, at der er gjort fremskridt med at lette administrative byrder for erhvervslivet i Frankrig, Italien, Portugal og Slovenien, og at den offentlige administration er forbedret i Polen, Portugal, Sverige, Italien og Slovakiet. Der er dog kun gjort begrænsede fremskridt med at lette sektorspecifik regulering.

Gennemførelse af strukturreformer: Flere EU-lande har gennemført reformer på *arbejdsmarkedet*. Belgien og Finland har i samarbejde med arbejdsmarkedets parter gennemført tiltag mhp. at sikre lønudviklingen i højere grad følger produktiviteten og konjunkturerne, Danmark har introduceret tiltag mhp. at øge gevinsten ved arbejde og Litauen, Ungarn og Østrig har sænket indkomstskatten for lavindkomstgrupper. En række lande har dog fortsat udfordringer, herunder særligt ift. at integrere udsatte grupper på arbejdsmarkedene. Der er gjort enkelte fremskridt med at følge op på anbefalinger om at øge *konkurrence og produktivitet*. Frankrig og Luxembourg har lempet restriktioner af regulerede erhverv og i Finland og Danmark lægges der op til liberalisering af planloven. Overordnet halter EU-landene bagefter med at følge op på anbefalinger om at øge produktivitet, herunder særligt fsva. regulering og konkurrence i servicesektorerne.

Ansvarlig finanspolitik: Kommissionen bemærker, at finanspolitikken i 2016 overordnet har været neutral i EU. En egentlig vurdering af finanspolitiske landeanbefalinger følger først i maj pba. landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og Kommissionens forårsprognose. Kommissionen bemærker, at flere lande har

gjort fremskridt med at følge op på anbefalinger om at forbedre de finanspolitiske rammer, herunder Østrig, Italien og Finland. Der er også gjort fremskridt med at gøre offentlige sundhedssystemer mere omkostningseffektive og holdbare, herunder i Irland, Litauen, Østrig, Portugal og Rumænien. Kommissionen bemærker dog, at der fortsat er behov for tiltag til at effektivisere sundhedssystemer. Kommissionen fremhæver endvidere, at anbefalinger om at øge holdbarheden af pensionssystemer generelt ikke er blevet adresseret.

Se endvidere *bilag 1* for en oversigt over Kommissionens vurdering af opfølgningen på landeanbefalinger fra 2016 i udvalgte lande.

Reformindsatsen mhp. at forbedre erhvervsklimaet

Til facilitering af drøftelsen om reformindsatsen mhp. at forbedre erhvervsklimaet ventes en diskussion forberedt på teknisk niveau af EU-landene, samt præsentationer af ministre fra Tjekkiet, Slovenien og Italien.

Det ventes fremhævet, at rammerne for erhvervslivet er blevet forbedret i de seneste år. Finland, Portugal, Rumænien og Slovenien har som opfølgning på anbefalinger fra 2016 introduceret eller gennemført tiltag til at forbedre det overordnede erhvervsklima, herunder mhp. at forbedre muligheden for finansiering til kreditværdige virksomheder og lempe administrative byrder for erhvervslivet. Østrig, Bulgarien og Slovakiet har taget skridt mod at effektivisere den offentlige administration og Ungarn, Italien og Letland gjort fremskridt mht. at forbedre procedurerne for behandling af insolvens.

Der er dog rum til forbedring i mange EU-lande. Kun Danmark, Sverige og Storbritannien kan følge med de lande, der globalt set scorer højest på indikatorer for erhvervsvenlighed, herunder USA, New Zealand og Singapore. Det ventes endvidere understreget, at indsatsen på EU-niveau bør fokusere på at færdiggøre det indre marked, herunder det digitale indre marked. Samtidig opfordres EU-landene til at styrke indsatsen på nationalt niveau. Indsatsen i EU-landene bør fokusere på at fjerne barrierer for investeringer, sikre en effektiv og pålidelig offentlig administration, fjerne sektorspecifikke reguleringsmæssige byrder samt forbedre rammerne for små og mellemstore virksomheder og opstartsvirksomheder. Det ventes generelt fremhævet, at EU-landene bør fokusere på at få gennemført deres respektive landeanbefalinger.

Præsentationerne fra de tre udvalgte lande ventes at fokusere på landenes respektive erfaringer med at styrke erhvervsklimaet og eventuelt konkrete erfaringer med opfølgning på landeanbefalinger i relation hertil.

Danmarks opfølgning på landeanbefalinger

Landerapporten for Danmark ser primært på generelle økonomisk-politiske udfordringer og den eksisterende landeanbefaling vedr. produktivitet (vurderingen af finanspolitiske landeanbefalinger følger først i maj pba. af Danmarks konvergens-

program og Kommissionens forårsprognose). Boks 1 gengiver Rådets anbefalinger til Danmark af 12. juli 2016.

Ift. anbefalingen vedr. produktivitet og private investeringer vurderer Kommissionen, at Danmark generelt har gjort nogle fremskridt. Det gælder indsatsen med at lempe restriktioner i detailhandel, fjerne godkendelses- og autorisationsbarrierer i byggesektoren og forbedre samarbejdet mellem erhvervsliv og universiteter. For en uddybning af landerapporten om Danmark henvises til *bilag 2*.

Boks 1

Landeanbefalinger til Danmark, juli 2016

ECOFIN vedtog 12. juli 2016 to anbefalinger til Danmark, der indebærer, at Danmark for 2016-2017 anbefales at:

1. Respektere sit mellemfristede mål for den strukturelle saldo (MTO) i 2016. Sikre en strukturel tilpasning på 0,25 pct. af BNP mod MTO i 2017.
2. Styrke produktivitet og private investeringer gennem øget konkurrence i den indenlandsk orienterede service-sektor, navnlig ved at lette markedsadgang i detailsektoren og byggebranchen. Tilskynde til øget samarbejde mellem erhvervsliv og universiteter.

Kommissionens dybdegående analyser:

I de 13 dybdegående analyser når Kommissionen frem til, at 12 lande oplever makroøkonomiske ubalancer. Tyskland, Irland, Spanien, Nederlandene, Slovenien og Sverige vurderes til at have ubalancer, mens Bulgarien, Frankrig, Ungarn, Italien, Portugal og Cypern vurderes til at have *alvorlige* ubalancer. Finland vurderes trods udpegningen i varslingsrapporten alligevel ikke til at have ubalancer på baggrund af den dybdegående analyse.

Generelt viser de dybdegående analyser, at flere lande har nedbragt deres betalingsbalanceunderskud, mens andre lande fortsat har høje og stigende betalingsbalanceoverskud. Private og offentlige gælds niveauer er blevet nedbragt, men der er tale om en langsom tilpasning. Den europæiske banksektor er generelt styrket, men står fortsat overfor udfordringer, herunder ift. generelt lav profitabilitet og stort omfang af misligholdte lån i nogle lande. Beskæftigelsen stiger, men flere lande er fortsat udfordret af høj arbejdsløshed. Desuden er produktivitetsudviklingen fortsat svag i mange lande.

Se endvidere *bilag 3* for en oversigt over Kommissionens konklusioner om de nævnte lande vedr. proceduren for makroøkonomiske ubalancer.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Drøftelsen vil ikke i sig selv have samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser. Initiativerne under det europæiske semester ventes at have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang fx en konsistent implementering af regler og landespecifikke anbefalinger bidrager til at understøtte makroøkonomisk stabilitet, velfungerende produkt- og servicemarkeder samt bæredygtig vækst og beskæftigelse i EU og i Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige EU-landes holdning til landerapporterne kendes endnu ikke. Flere EU-lande har ønsket et styrket fokus på opfølgning og implementering af landeanbefalinger.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at der i Rådet sættes øget fokus på EU-landenes implementering af landeanbefalinger. Regeringen finder det vigtigt at fastholde og helst styrke reformmomentum i EU-landene, og vurderer, at EU-samarbejdet inden for rammerne af det europæiske semester kan give merværdi ved at skærpe fokus på de mulige positive resultater af reformer og ved at sikre udveksling af gode reformidéer og -erfaringer. Regeringen støtter formandskabets ventede fokus på opfølgning på landeanbefalinger relateret til forbedring af erhvervs klimaet.

Regeringen tager Kommissionens vurdering af Danmarks opfølgning på landeanbefalingerne til Danmark fra 2016 til efterretning.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1 – EU-Kommissionens vurdering af opfølgningen på landeanbefalinger fra 2016 – udvalgte landeeksempler

Land	Konklusion	Eksempler på vurderingen af den nationale reformindsats
Tyskland	<u>Begrænsede</u> fremskridt	<p>Nogle fremskridt mht. at øge investeringer i infrastruktur og forbedre rammerne for offentlige investeringer. Begrænsede fremskridt ift. at øge offentlige investeringer i uddannelse samt forskning og udvikling.</p> <p>Begrænsede fremskridt med at effektivisere skattesystemet og modernisere skatteadministrationen. Begrænsede fremskridt ift. at øge konkurrencen i servicesektoren.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at øge incitamenterne for senere pension.</p> <p>Ingen fremskridt mht. at øge incitament til at arbejde for flere medlemmer af husstanden. Begrænsede fremskridt med at reducere skattekiln for lavtlønnede. Ingen fremskridt mht. at forbedre facilitering af overgangen fra mini-jobs til fastansættelse.</p>
Spanien	<u>Begrænsede</u> fremskridt	<p>Nogle fremskridt i implementeringen af lov for fastsættelse af finanspolitiske rammer på alle regeringsniveauer. Begrænsede fremskridt mht. at forbedre rammerne for offentlige indkøb.</p> <p>Nogle fremskridt mht. forbedre individualiserede aktiverings- og støtteordninger mhp. at få flere i job. Nogle fremskridt mht. at styrke regional aktiveringstilbud. Begrænsede fremskridt mht. at adressere skævhed og gab i ordninger for minimumsløn og støtte til familier.</p> <p>Begrænsede fremskridt med at forbedre arbejdsmarkedsrelevans af erhvervsuddannelser. Begrænsede fremskridt mht. fremme investeringer i forskning og innovation i den private sektor.</p> <p>Nogle fremskridt i implementeringen af loven om markedsenhed /integration på regionalt niveau. Begrænsede fremskridt i implementeringen af detailreformen på regionalt niveau. Ingen fremskridt med at implementere reformen af professionelle serviceerhverv.</p>
Frankrig	<u>Nogle</u> fremskridt	<p>Begrænsede fremskridt med identificeringen af besparelser genereret af budgetanalyser.</p> <p>Betydelige fremskridt ift. bl.a. reduktion af lønskattekiln og fortsat moderering af lønudviklingen samt ift. at styrke arbejdsgiveres incitament til at fastansætte.</p> <p>Nogle fremskridt ift. at sikre, at minimumslønnen er i overensstemmelse med målet om beskæftigelse og konkurrenceevne.</p> <p>Nogle fremskridt ift. at sikre match mellem uddannelse og arbejdsmarkedet. Ingen fremskridt ift. reformere arbejdsløshedsunderstøttelsen.</p> <p>Nogle fremskridt med at lempe restriktioner i servicesektoren. Begrænsede fremskridt med at effektivisere ordninger for innovationsfremme. Ingen fremskridt ift. at fjerne barrierer for at virksomheder kan vokse, specielt ift. størrelseskriterier. Nogle fremskridt med at simplificere administrative regler for erhvervsliv.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at reducere de mange bebyrdende skatter på virksomheder og produktion og øge skattebasen, herunder gennem øget moms.</p> <p>Nogle fremskridt med at modernisere skattesystemet, herunder fsva. indkomstskat.</p>
Italien	<u>Nogle</u> fremskridt	<p>Betydelige fremskridt ift. at reformere budgetprocessen, så udgiftsanalyser er integreret i processen.</p> <p>Begrænset fremskridt mht. privatiseringsindsatsen.</p> <p>Nogle fremskridt ift. at ændre skattestrukturen fra at ramme inputfaktorer til i højere grad at ramme bl.a. forbrug.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at reformere tinglysningssystemet samt foranstaltninger, der skal modernisere skatteopkrævningen.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at implementere tiltag til modernisering af den offentlige administration.</p> <p>Nogle fremskridt ift. reformer på området for civile strafferetssager på trods af uændret sagsbehandlingstid.</p> <p>Nogle fremskridt ift. behandling af insolvens, herunder forbedringer af rammerne for inddrivelse af privat gæld. Begrænsede fremskridt ift. at nedbringe bankernes beholdninger af misligholdte lån.</p> <p>Nogle fremskridt ift. implementeringen af corporate governance reformer i banksektoren.</p> <p>Nogle fremskridt med arbejdsmarkedsreformer, herunder mht. aktiv arbejdsmarkedspolitik og nogle fremskridt ift. fremskridt vedrørende fattigdomsbekæmpelse.</p> <p>Ingen eller meget begrænsede fremskridt ift. at øge konkurrencen i regulerede erhverv samt i transport- og sundhedssektoren.</p>
Nederlandene	<u>Begrænsede</u> fremskridt	<p>Ingen fremskridt ift. at prioritere forskning og udvikling i offentlige udgifter.</p> <p>Ingen fremskridt ift. at øge fleksibiliteten på arbejdsmarkedet.</p> <p>Begrænset fremskridt ift. effektiv beskatning af iværksættere uden at hæmme iværksætterincitamentet.</p> <p>Begrænset fremskridt ift. at reformere pensionssystemet, herunder gøre</p>

		<p>det mere, robust, transparent og fair. Ingen fremskridt ift. adressere skævvridninger på boligmarkedet.</p>
Sverige	<u>Begrænsede</u> fremskridt	<p>Ingen fremskridt med at adressere den stigende husholdningsgæld. Begrænsede fremskridt med at styrke de makroprudentielle myndighedsmandat. Nogle fremskridt ift. at fremme investeringer i nye boliger og forbedre effektiviteten af boligmarkedet.</p>
Storbritannien	<u>Nogle</u> fremskridt	<p>Nogle fremskridt med at fremme infrastrukturinvesteringer. Nogle fremskridt mht. at øge boligudbuddet. Nogle fremskridt ift. at styrke lærlingeordninger. Nogle fremskridt ift. at øge tilgængeligheden af børnepasning.</p>
Slovenien	<u>Nogle</u> fremskridt	<p>Begrænsede fremskridt med at forbedre de finanspolitiske rammer. Nogle fremskridt ift. at gøre sundhedssystemet mere omkostningseffektivt og holdbart. Begrænsede fremskridt ift. at effektivisere plejesystemer. Begrænsede fremskridt ift. at sikre holdbarhed og tilstrækkelighed af pensionssystemer. Begrænsede fremskridt ift. øge ældre, ufaglærtes beskæftigelseegnethed og forbedre den aktive arbejdsmarkedspolitik. Nogle fremskridt mht. at reducere beholdninger af misligholdte lån i den finansielle sektor. Begrænsede fremskridt ift. at sikre virksomheders adgang til alternativ finansiering. Nogle fremskridt ift. at implementere en strategi i det statslige selskab for restrukturering af nødlidende banker. Nogle fremskridt ift. at modernisere den offentlige administration og reducere administrative byrder for erhvervslivet. Nogle fremskridt ift. at effektivisere styring og drift af statsejede virksomheder.</p>
Tjekkiet	<u>Begrænsede</u> fremskridt	<p>Begrænsede fremskridt ift. at sikre langsigtet finanspolitisk holdbarhed. Betydelige fremskridt ift. at styrke de finanspolitiske rammer. Begrænsede fremskridt ift. forbedre proceduren for byggetilladelser. Begrænsede fremskridt ift. at øge udbud af offentlig digital service. Nogle fremskridt i gennemførelse af reformer til bekæmpelse af korruption. Begrænsede fremskridt ift. at forbedre procedure for offentlige indkøb. Begrænset fremskridt ift. sikre effektiv styring af forskning og udviklingsaktiviteter samt øge samspillet mellem erhvervslivet og forskningssektoren. Betydelig fremskridt ift. at øge attraktiviteten af undervisningserhverv. Nogle fremskridt ift. at tage hånd om svagtstillede elever i folkeskolen, herunder minoriteter. Nogle fremskridt for at øge kvinders erhvervsfrekvens.</p>

Bilag 2 – Kommissionens landerapport om Danmark

Kommissionens landerapport for Danmark, 2017

Danmark blev i 2016 anbefalet: 1) at respektere sit mellemfristede mål for den strukturelle saldo (MTO) i 2016 og sikre en strukturel tilpasning på 0,25 pct. af BNP mod MTO i 2017 og 2) at styrke produktivitet og private investeringer gennem øget konkurrence i den indenlandsk orienterede servicesektor, navnlig ved at lette markedsadgang i detailsektoren og byggebranchen, samt tilskynde til øget samarbejde mellem erhvervsliv og universiteter.

Landerapporten for Danmark ser primært på generelle økonomisk-politiske udfordringer og landeanbefalingen vedr. produktivitet (Kommissionens vurdering af finanspolitiske landeanbefalinger følger først i maj pba. landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og Kommissionens forårsprognose). Ift. anbefalingen vedr. produktivitet og private investeringer vurderer Kommissionen, at Danmark generelt har gjort nogle fremskridt. Det gælder indsatsen med at lempe restriktioner i detailhandelen, hvor regeringens forslag til liberalisering af planloven vurderes som et væsentligt skridt i den rigtige retning, hvis det gennemføres. Det gælder endvidere indsatsen med at fjerne godkendelses- og autorisationsbarrierer i byggesektoren, som vurderes at bidrage til øget konkurrencen. Kommissionen bemærker herudover, at der er gjort fremskridt mht. at styrke samarbejdet mellem erhvervsliv og universiteter, herunder gennem nye retningslinjer og programmer for samarbejde.

Rapporten fremhæver endvidere bl.a. følgende udfordringer for Danmark:

- Fortsat behov for styrket produktivitet, bl.a. gennem øget konkurrence i servicesektoren.
- Nogle befolkningsgrupper befinder sig fortsat sig på kanten af arbejdsmarkedet.
- Der er mangel på kvalificeret arbejdskraft, herunder særligt personer med en erhvervsuddannelse.
- DK langt fra at nå det nationale Europa 2020-mål vedr. social inklusion.
- Elever med indvandrerbaggrund klarer sig dårligt i det danske uddannelsessystem
- Nettojobskabelsen fra nye virksomheder er lavere end i andre medlemslande.
- Boligbeskatningen bidrager ikke til at reducere udsving i boligpriserne. Risiko for overvurderede huspriser og udbudsbegrænsninger i storbyområderne med mulige negative konsekvenser for banksektoren
- Husholdningernes bruttogæld er stor og kan udgøre en potentiel udfordring for den finansielle stabilitet.

Rapporten har også særskilt fokus på investeringsudfordringer. Det nævnes, at investeringsniveauet i Danmark fortsat er lavt, men ventes at stige fremadrettet drevet af øgede private investeringer. Det fremhæves som noget nyt, at der er behov for investeringer i transportinfrastruktur, særligt i hovedstadsområdet.

På den positive side fremhæver rapporten bl.a. at Danmark over de seneste år har gennemført en række arbejdsmarkedsreformer, især mhp. at øge incitamenterne til at arbejde og forbedre den aktive arbejdsmarkedspolitik. Det nævnes også, at regeringen har iværksat tiltag for at styrke integrationen af flygtninge på arbejdsmarkedet. Det anerkendes, at Danmark har gjort en del for at reducere risici forbundet med stigende huspriser og høj gæld, og mere generelt sikre en velfungerende finansiell sektor. Den danske banksektor vurderes at være robust, om end der peges på risici (bl.a. relateret til udløb af afdragsfrie lån).

Vurdering

Rapporten peger på de udfordringer, regeringen allerede selv har fokus på:

- Det er en central prioritet for regeringen fortsat at styrke produktiviteten, bl.a. gennem forbedrede rammebetingelser for erhvervslivet og øget konkurrence. Regeringen har netop indgået en aftale om liberalisering af taxiloven, som er ét af de sektorområder, der fremhæves i rapporten.
- Regeringen ønsker, at flere skal i arbejde. Bl.a. kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen, ventes at bidrage hertil. Indsatsen på beskæftigelsesområdet ventes sammen med en målrettet social indsats at bidrage til 2020-målet om at reducere antallet af personer i hustande med lav beskæftigelsesgrad. Regeringen er endvidere enig i, at dansk økonomi er på vej ind i en situation med begyndende kapacitetsbegrænsninger, og har bl.a. derfor planer om tiltag mhp. at øge den strukturelle beskæftigelse frem mod 2020.
- Det er regeringens forventning, at reformen på grundskoleområdet vil bidrage til, at flere unge med indvandrerbaggrund opnår bedre uddannelsesresultater.
- Det er yderligere regeringens forventning, at de seneste års reformer på ungdomsuddannelsesområdet vil bidrage til, at alle unge uanset social baggrund bliver så dygtige, som de kan.
- Dertil kommer, at regeringen i 2017 vil komme med forslag til, hvordan indsatsen over for de unge, der sent eller aldrig får en ungdomsuddannelse styrkes, herunder unge med indvandrerbaggrund.
- Regeringen er enig i, at flere nye virksomheder i Danmark skal vokse sig store. Der arbejdes på initiativer, som bl.a. sigter mod at øge virksomhedernes investeringer, lempe skatten for iværksættere, give små nystartede virksomheder bedre adgang til risikovillig kapital og lette generationsskifte af virksomheder.
- Regeringen er opmærksom på Kommissionens bekymring vedr. boligbeskatningen. I november 2016 blev der indgået en politisk aftale om et mere retvisende ejendomsvurderingssystem, og der er nu indledt forhandlinger om boligbeskatningen. Regeringen er enig i, at stigende boligpriser i dele af landet giver anledning til fortsat årvågenhed, men den samlede husholdnings låntagning udvikler sig fortsat behersket.

Regeringen følger i april op på landerapporten ved offentliggørelsen af Danmarks nationale reformprogram for 2017.

Bilag 3 – Kommissionens vurdering i de dybdegående analyser

EU-lande med makroøkonomiske ubalancer, februar 2017

Lande	Kategorisering	Beskrivelse af ubalancer
Bulgarien	Alvorlige ubalancer	Sårbar finansiel sektor samt høj gældsætning hos private virksomheder. Lav beskæftigelsesniveau og høj langtidsledighed.
Cypern	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Banksektor udfordret af en stor andel misligholdte lån
Frankrig	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, faldende produktivitetsvækst og svækket konkurrenceevne.
Irland	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland samt en banksektor tynget af misligholdte lån.
Italien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, svag udvikling i produktivitet og konkurrenceevne samt høj langtidsledighed. Banksektor tynget af misligholdte lån.
Kroatien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind og udland samt høj ledighed. Mange misligholdte lån og svag indtjening i banksektoren.
Nederlandene	Ubalancer	Stort og vedvarende overskud på betalingsbalancen og høj gældsætning i husholdningerne.
Portugal	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Banksektor udfordret af en stor andel misligholdte lån. Stigende arbejdsløshed og svag udvikling i produktiviteten.
Slovenien	Ubalancer	Svag banksektor og mange finanspolitiske risici. Høj gældsætning i private virksomheder.
Spanien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Høj arbejdsløshed.
Sverige	Ubalancer	Høj og voksende gæld blandt husholdningerne. Manglende korrektion af huspriser, der fortsat stiger fra et i forvejen højt niveau.
Tyskland	Ubalancer	Højt og vedvarende overskud på betalingsbalancen som følge af høj opsparing og lavt investeringsniveau i den private og offentlige sektor, hvilket svækker vækstpotentialet og øger afhængigheden overfor udenlandsk efterspørgsel.

**Dagsordenspunkt 4:   Opfølgning på G20-finansministermøde i Baden-Baden,
17.-18. marts 2017**

1. Resume

ECOFIN vil på baggrund af en afrapportering fra Kommissionen og det maltesiske EU-formandskab drøfte udfaldet af G20-mødet for finansministre og centralbankchefer i Baden-Baden 17.-18. marts 2017. Fra EU's side ventes der på G20-mødet bl.a. lagt vægt på vigtigheden af fortsat international økonomisk åbenhed og globalt økonomisk samarbejde, fremskridt på den finansielle reformdagsorden samt implementering og videreudvikling af G20's skattedagsorden.

2. Baggrund

Tyskland overtog 1. december 2016 det roterende formandskab for G20 fra Kina. Der afholdes topmøde for G20-landenes stats- og regeringschefer 7.-8. juli 2017 i Hamburg. De økonomiske og finansielle emner vil blive forberedt af G20-landenes finansministre og centralbankchefer på møderne 17.-18. marts i Baden-Baden og 20.-21. april i Washington.

Tyskland præsenterede i forbindelse med G20-stedfortrædermødet 1. december 2016 formandskabets prioriteter for arbejdet frem mod G20-topmødet. På det økonomiske og finansielle område, som i EU forberedes af ECOFIN, ventes G20-formandskabet at prioritere hovedtemaer om opbygning af modstandsdygtighed og fremme af investeringer.

Opbygning af **økonomisk modstandsdygtighed** vedrører særligt strukturelle reformer, der løfter produktivitetsvæksten og herigennem sikrer varig vækst og løfter velstandsniveauet i G20-landene. Dette er ifølge G20-formandskabet udfordret af aftagende reformvillighed i mange lande, hvorfor G20-samarbejde på området er vigtigt for at sikre nødvendige fremskridt i de enkelte lande. G20 vil under tysk G20-formandskab evaluere de nationale vækststrategier med henblik på indfrielse af den fælles vækstambition – som blev aftalt på G20-topmødet i november 2014 – om at løfte G20-landenes samlede BNP-niveau i 2018 med mindst 2 pct. i forhold til det niveau, som skønnedes at være konsistent med landenes reformplaner fra efteråret 2013. G20 vil desuden diskutere bidrag til varig vækst via tiltag til styrket arbejdsudbud og beskæftigelse i G20-landene, herunder med fokus på kvinders beskæftigelse samt integration på arbejdsmarkedet af migranter og flygtninge.

G20 ventes også at fortsætte arbejdet med at yderligere styrke den **internationale finansielle arkitektur og de globale finansielle sikkerhedsnet**, herunder via øget samarbejde mellem IMF og de regionale finansieringsmekanismer (som fx euroområdet's lånefacilitet ESM). G20 vil også fortsætte arbejdet med at overvåge og håndtere internationale kapitalbevægelser, som er en markedsøkonomisk forudsætning og afgørende for den fri handel med varer og tjenester, men som for

nogle især udviklingslande i perioder kan udgøre en udfordring for tilrettelæggelsen af den økonomiske politik.

G20 vil fortsætte diskussionerne på globalt plan med at styrke gennemsigtheden, retfærdigheden og forudsigeligheden i de **nationale skattesystemer**. Fokus vil bl.a. være på implementering af aftalerne rettet mod skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning inden for selskabsbeskatningen ("Base Erosion and Profit Shifting" - BEPS), hvor EU fx har vedtaget et skatteundgåelsesdirektiv. Derudover vil G20 drøfte konsekvenserne for landenes skattesystemer af udbredelsen af digitale teknologier.

G20-arbejdet på det **finansielle område** ventes bl.a. at fokusere på at evaluere og gøre status for implementeringen af allerede aftalte reformer samt for kommende udspil fra Baselkomitéen vedr. bankregulering. Samtidig ventes G20 at fortsætte overvågningen af risici forbundet med banklignende aktiviteter, der foregår uden for den formelle og regulerede banksektor (skyggebanker), herunder evaluere G20-landenes tiltag til at fremme modstandsdygtig markedsbaseret finansiering. Digital innovation og overvågning af risici forbundet hermed for opretholdelsen af stabile finansielle markeder vil også være et centralt tema.

G20-formandskabet ventes at fokusere på **fremme af private investeringer i Afrika**. G20 ventes at drøfte mulighederne for i samarbejde med de afrikanske lande og regionale aktører at styrke rammerne for holdbare private investeringer, herunder investeringer i infrastruktur og vedvarende energikilder, mhp. at styrke den generelle økonomiske udvikling og fremme holdbare beskæftigelsesmuligheder for befolkningerne i de afrikanske lande. Afrika vil således stå centralt i G20's arbejde for at fremme stærk, holdbar og balanceret vækst på globalt plan.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes at på baggrund af en afrapportering af Kommissionen og det maltesiske EU-formandskab at drøfte udfaldet af G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 17.-18. marts 2017.

Fra EU's side ventes der på G20-mødet at blive lagt vægt på bl.a. følgende:

- EU-landene forpligter sig til at opretholde den internationale økonomiske åbenhed, modstå protektionistiske tiltag samt sikre fremdrift i det globale økonomiske samarbejde.
- Den økonomiske situation er præget af usikkerhed, og EU opfordrer til tæt informationsudveksling G20-landene imellem, også givet de potentielt store afsmittende effekter af større tilpasninger af den økonomiske politik i nogle lande. Fælles G20-principper for sikring af økonomiernes modstandskraft vil være vigtigt for at fremme økonomisk vækst og inklusion.
- EU støtter det fortsatte arbejde med at overvåge og analysere betydningen af internationale kapitalbevægelser og støtter G20-formandskabets intention om at sikre bredere tilslutning i G20 til OECD's ramme for liberalisering af

kapitalbevægelser – oprindeligt fra 1961 – som er bindende for OECD-lande.

- EU støtter arbejdet med at styrke det globale finansielle sikkerhedsnet, herunder via en evaluering af IMF's nuværende udlånsinstrumenter. EU-landene ser grundlag for styrket samarbejde mellem IMF og de regionale finansieringsmekanismer, også uden for kriseperioder, idet der bør tages højde for mekanismernes forskelligartede mandater.
- EU støtter hurtig implementering og videreudvikling af G20's skattedagsorden. Der lægges bl.a. vægt på tæt overvågning af de seneste fremskridt i forhold til bekæmpelse af skatteunddragelse og aggressiv skatteplanlægning inden for selskabsbeskatningen (BEPS) og implementeringen af automatisk informationsudveksling af skatteoplysninger G20-landene imellem.
- Der lægges fra EU's side vægt på international koordination og deltagelse af alle G20-lande i de internationale drøftelser af den finansielle regulering, og der bør generelt undgås en tilbagerulning af den finansielle reguleringsdagsorden. EU støtter en tilpasning af elementer af Basel III-standarderne, forudsat det ikke fører til yderligere signifikante forøgelser af banksektorens kapitalkrav og signifikante regionale forskelle, der hindrer fair konkurrence.
- EU støtter G20-formandskabets forslag til styrket dialog med Afrika ("G20 Compact with Africa"). Det er afgørende at sikre overordnet sammenhæng mellem dette initiativ og EU's bredere arbejde på området.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Overordnet ventes G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang det understøtter global økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiell og økonomisk stabilitet.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv erhvervsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at kunne tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen ventes at kunne tage Kommissionens og EU-formandskabets afrapportering fra G20-mødet til efterretning.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen vedr. ECOFIN's forberedelse af G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 17.-18. marts 2017 blev forelagt Europaudvalget til orientering 20. februar 2017 forud for rådsmødet (ECOFIN) 21. februar 2017.